

Kirkelund – gårdens og familiens historie

Gl. Ålborgvej 4, Løvel

Matr. Løvel by 11a

Kirkelund og Løvel by ca 1960

Kirkelund – fæstere i Løvel 1771

I 1771 var der 2 fæstere på Kirkelund, den ene var **Jens Thomsen** f. 1741 i Løvel – død i Løvel 15.5.1810. Han blev gift i 1771 i Rødding kirke med Agathe Marie Thomasdatter, født 1749 i Rødding, d. 1832 i Løvel.

Folketælling 1787

Jens Thomsen	46	Gift	Hosbonde
Magrethe	38	Gift	Huustrue
Thomasdatter			
Thomas [Jensen]	11	Ugift	Deres Børn i 1ste Ægteskab
Niels [Jensen]	9	Ugift	Deres Børn i 1ste Ægteskab
Peder [Jensen]	6	Ugift	Deres Børn i 1ste Ægteskab
Karen [Jensdatter]	5	Ugift	Deres Børn i 1ste Ægteskab
Birgithe [Jensdatter]	1	Ugift	Deres Børn i 1ste Ægteskab

*Jens Thomsen og Agathe Thomasdatters børn: Thomas Jensen f. 1773 – d. 1844, Niels Jensen f. 1776 – død 1816, Karen Jensen f. 1778 – d. 1796, **Peder Jensen (Rytter)**, f. 1780 – d. 1827, Birgithe (Birthe) Jensen, (gift Pedersen) f. 1787 – d. 1828, Thomas Jensen (Vesterby) f. 1790 – d. 1857*

Den ældste søn Thomas (Baltzer) giftede sig i 1805 med enken Ane Marie Thomasdatter på Annexgården (der dengang lå midt i byen).

Afskrift af fæstebrev anno 6.11.1816:

Fæster Jens Thomsen dør i 1810, og det må antages, at sønnen Peder sammen med moderen har drevet gården videre. Det er nemlig først i 1816, der bliver foretaget syn og skøn over gården og dets inventar, da den på det tidspunkt skal gives i fæste til sønnen Peder Jensen (Rytter).

Han var samme år, 1816 blevet gift med Maren Baltzersdatter f. 1786. Hun var datter af Baltzer Nielsen og Anna Thomasdatter, (matr 28, Sødalvej).

- Fra fæstebonde til selvejergårdmand.

Peder Jensen (Rytter) og Maren Baltzersdatter.

Den 24. sept. 1824 sælger Madam Ane Elisabeth Tolstrup på Sødal, fæstegården Kirkelund til fæster Peder Jensen Rytter for købesum med 325 rigsdaler, og Peder Rytter bliver selvejergårdmand.

Peder og Marens børn:

Agathe Marie, f. 1817, gift 4.11.1842 med Niels Nielsen, Agathelund. (Gården Agathelund i Åstrup er opkaldt efter hende), Ane Marie f. 1820, Niels f. 1821, overtog Kirkelund, Jens f. 1825, Baltzer f. 1826.

Adkomst via vielsesattest 1827

Ole Sørensen og Maren Baltzersdatter.

Peder Jensen Rytter døde i februar 1827, 47 år gl. og Maren sad tilbage med en stor gård og 5 børn, og måtte se sig om efter en ægtemand, der kunne drive gården og forsørge familien.

Valget faldt på **Ole Sørensen fra Ingstrup Mølle**. Han var 27 år og han blev gift med Maren i maj 1827, og fik derved **Adkomst til gården**.

De fik ingen børn sammen. Maren døde i 1844, 58 år gl. og Ole Sørensen drev gården videre sammen med Maren og Peder Jensens søn Niels.

Ole Sørensen (blev også kaldt Rytter) giftede sig igen i 1847 med Karen Marie Nielsdatter fra Hauris f. 1806 – d. 1881.

Maren og Peders ældste søn Niels blev i hjemmet og overtog senere gården. Ole Sørensen efterlod sig ingen børn. Ole og Karen Marie var på aftægt i Kirkelund til deres død hhv. 1872 og 1881

Skøde 1853

Niels Pedersen (Rytter) og Gertrud

Niels blev født i Kirkelund 1821 og døde i Kirkelund 1907.

Gjertrud Kirstine Jensdatter Kvorning

Født på Stablgård i Løvel 1821 og død i Kirkelund i 1904.

Hun var datter af Jens Jensen Kvorning og Ane Jensdatter, Stablgård, Løvel

Så snart Niels Pedersen (Rytter) og Gjertrud havde overtaget gården, gik de i gang med at forny gården. De byggede nyt stuehus i 1854. Udbygningerne blev også fornyet og laden af kampesten, der gik parallel med Hovedvejen holdt stand til sidst i 1980erne.

Gertrud og Niels Rytter i Kirkelund

Gårdmaleren på besøg i Kirkelund, årstal ukendt

Niels og Gjertrud fik 2 børn: Ole (Rytter) f. 1854, Maren f. 1855.

Vært for præsten

I 1860 flyttede Annexgården ud af Løvel by. Det var der præsten opstaldede sit køretøj og der han fik forplejning, når han kom fra Rødding præstegård for at udføre sine kirkelige handlinger i Løvel Kirke. Annexgården flyttede nogle hundrede meter nord for Løvel, så det blev fremover i **Kirkelund** præsten havde til huse, når han var tjenstlig i Løvel.

Ballade i familien

Det var meningen, at sønnen Ole Nielsen (Rytter) skulle overtage Kirkelund. Han blev gift 15.5.1882 med Kirsten Marie Kristensen f.1854 datter af Christen Andersen fra Kærmossegård i Hauris.

Hendes broder Anders Peder var i 1879 blevet gift med Oles søster Maren og de sad som indsiddere til Kærmossegård i Hauris og skulle på sigt overtage gården. Men kvinderne i familierne kunne ikke enes, så i 1883 flyttede Ole og Kirsten Marie til hendes hjem, Kærmossegård i Hauris, og Maren og Anders Peder flyttede fra Hauris til Kirkelund i Løvel.

Kærmossegård i Hauris. foto: "Danmark set fra luften" 1960

Skøde 1885

Anders Peder og Maren Kristensen

Anders Peder Kristensen, f. i Hauris 1856 – død i Kirkelund 1946. Han var søn af Christen Andersen (Snedker) og Karen Pedersen, Kærmossegård i Hauris.

Han blev gift i 1879 med datteren fra Kirkelund, enken Maren, født i Kirkelund 1855 – død i Kirkelund 1938.

Maren var blevet gift 1. gang i 1876 med Chresten Christiansen fra Hauris og fik datteren Krista.

1 måned før fødslen døde Chresten ved en ulykke. Hun blev boende hos svigerforældrene i Hauris, indtil hun i 1879 blev gift med Anders Peder Kristensen.

Anders Peder Kristensen var i mange år medlem af sognerådet i Løvel.

Gjertrud og Niels Rytter var på aftægt i Kirkelund til deres død i hhv. 1907 og 1904.

Gertrud og A. P. Christensen, Kirkelund
Foto ca 1890

Guldbryllup i Kirkelund i 1929. Anders Peder og Maren sammen med deres børn og svigerbørn.

Anders Peder og Marens børn og svigerbørn:

Krista Frederikke, 1877(fra Marens 1. ægteskab) død 1947, gift med Thomas Peder Jensen Thorsager, bosat i Kolind.

Niels Peder 1880-1982, kirketjener, bosat i Løvel, gift med Karoline Mathilde Sørensen fra Pederstrup.

Karen 1881-1954, bosat i Batum, gift med Niels Chr. Bach fra Batum og gift 2. g. med Jens Peder Kallestrup fra Vrå,

Chresten 1884-1904, ugift, død ved ulykke. Han red på sin hest med stor fart ind i vognporten, men fik ikke dukket nakken i tide.

Jens Peder 1886-1969, bosat på Løvel Hede, gift med Margrethe Andersen fra Pederstrup.

Gjertrud 1887-1900.

Olivia Marie 1888-1930, gift med Poul Laurids Sørensen og bosat Romlund.

Trine 1890-1962, gift med Christian Bach fra Batum og bosat på Mariehøj, Viborg Nørremark.

Nikoline 1892-1982, gift med Ole Jacobsen og bosat i Løvel.

Anne Martine 1894-1904.

Dagmar 1897-1995, gift med Herman Bust fra Esgildsgård på Åstrupvej i Løvel. De overtog Kirkelund i 1923.

Den store hede mellem Løvel og Viborg

*Hedely, Stordalvej 1, foto "Danmark set fra luften" 1950.
Jens Peder og Margrethe etablerede gården i 1913 og de boede der til deres død i hhv 1968 og 69.*

Som de fleste andre gårde i Løvel havde gården Kirkelund parceller både i Skals-å dalen og på Løvel Søndermark.

Parcellen på Søndermarken var på ca 30 tdr og var delvis opdyrket af Niels Rytter, men i 1913 overtog sønnesønnen Jens Peder parcellen og han opdyrkede resten af heden og byggede gården Hedely på stedet, Stordalvej 1.

På gårdens mark er der fundet en gravhøj med et gravkammer.

Området syd for Løvel by og til Løvelvad i Loldrup var indtil ca 1860 udelukkende hede, moser og krat.

Skøde i 1923 til Dagmar og Herman Bust, 5. generation i Kirkelund.

Herman Bust, født i 1898 på Esgildsgård i Løvel død i 1985.

Han blev gift med datteren Dagmar Agathe, f. 1897 i Kirkelund, død 1995 i Løvel.

Herman Bust var i mange år kasserer i Sognerådet.

Dengang foregik dette arbejde ved skrivebordet i hjemmet hver torsdag eftermiddag. Der udbetalte han pensioner og ydelser til trængende og inkasserede skatter m.m.

Der var fuldt hus i Kirkelund. Dagmar og Herman fik hurtig 6 børn og Maren og Anders Peder var på aftægt til deres død i hhv 1938 og 1946, og som regel var der 2-3 tjenestefolk.

Dagmar og Herman Bust blev gift 18. okt 1923, samme år som de overtog hendes hjem.

Herman og Dagmars børn:

Kristian f.1924, Agda f. 1926, Aksel f. 1927, Ingrid f. 1929, Sigvald f.1930, Olga f. 1932, Helga f. 1941

Byhuse i Løvel

I 1939 solgte Herman Bust 3 byggegrunde på den anden side af Hovedvej 13. Den ene solgte han til Dagmars bror Niels Peder Christensen. Han havde tidligere haft en mindre ejendom nord for Løvel, men han var blevet ansat som kirketjener ved Løvel kirke, så nu byggede han en villa lige nord for kirkediget. Huset blev kaldt Kirkely.

De 2 andre grunde blev solgt til hhv Peder Nielsen og Karl Pedersen (frisør).

*Sønnen Niels Peder og hans kone Karoline,
De var kirketjenerne i Løvel i 50 år.
De byggede villaen Kirkely ved kirkediget i
1939, udtykket fra Kirkelund.*

Kirkelund og skolen.

Til venstre for Hovedvejen ses de 2 huse, der blev bygget på grundene fra Kirkelund. Yderst til højre ses et areal, der blev brugt til boldbane for skolen og idrætsforeningen.

En æra er slut – Gården Kirkelund nedlagt

6. generation - Sigvald og AnnaBust

I 1960 overtog sønnen Sigvald Bust gården, og han byggede en ny gård øst for Hovedvej 13 på Haurisvej 11, hvor det meste af Kirkelunds jord befandt sig.

Dagmar og Herman blev boende på gården.

Gården på Haurisvej 11, hvor Sigvald Bust etablerede sig i 1960.

*Anna og Sigvald fik 3 børn:
Birgit, Henrik og Charlotte.*

Anna døde i 1992.

*Sigvald solgte gården på Haurisvej i 2013
og flyttede til Viborg, hvor han døde kort
tid efter*

Kirkelund gled af familiens eje..

- og bygningerne blev solgt i 1976 til Leif Overgård og Leif Grosen

- siden 1985 har Leif Overgård været eneejer.

Dagmar og Herman flyttede i nyt hus på Gl. Ålborgvej i 1976 sammen med datteren Ingrid, der passede forældrene til deres død. Grunden var udstykket fra Kirkelund.

Dagmar og Hermen Bust er her fotograferet med alle børnene foran deres nye villa i 1883 i anledning af deres diamantbryllup.

Dagmar boede i den nye villa til sin død i 1995.

Herman døde i 1985. Datteren Ingrid flyttede i nyt rækkehus i 2002.

Kirkelund 2017.

Udbygninger er revet ned og givet plads til rækkehuse.

Stuehuset er renoveret og bygget til.

Nye rækkehuse, Gl. Aalborgvej 4 og 6, hvor der tidligere var lade og møddingsplads til Kirkelund.

*Materialet er samlet fra Landsarkivet, Arkivalier, Folketællinger og Kirkebøger og anden offentlig tilgængeligt materiale. Derudover er der medtaget historiske tilbageblik, avisudklip, billeder og lignende.
Tak til Ingrid Bust og Birgit Kvorning for assistance
Foto: "Danmark set fra luften" og private fotos.
Fejl kan forekomme og nye oplysninger kan støde til. Det vil vi meget gerne høre om.
I redaktionen fra Lokalthistorisk arbejde i Løvel:
Inga Jakobsen, Marie Nielsen, Bjarne Kristensen, Gunner Vesterby, Jørgen Sørensen og Jonna Bach
Redigeret 2020 af Jonna Bach*

**Matr. nr. 11a Løvel by og sogn
"Kirkelund"**

Afskrift af Fjends-Nørlyng Herreders Skøde- og panteprotokol 1822-1826

No 20 - 5. October 1824
Skjøde

Jeg underskrevne Ane Elisabeth Tolstrup født Sundstrup paa Sødal med Laugværge tilstaar og vitterliggjør herved at jeg har solgt og overdraget, ligesom jeg ved dette mit Skjøde overdrager og tilskjoder Peder Jensen Rytter i Løvel hans ifæstehavende Gaard i Løvel By og Sogn, Nørlyng Herred, Viborg Amt staaende for Hartkorn Ager og Eng 3 Tdr. 2 Skp., hvilken Gaard, med alle dens Jorder og Byg-ninger, Besætning og Inventarium fra nu af tilligemed alle dens Rettigheder og Friheder, saaledes som den mig ved Auctionsskjøde er overdragen, tilhøre Peder Jensen Rytter, som har fyldestgjort mig den fulde accorderede Kjøbesum med 325 Rd. i Sedler - skriver tre Hundrede tyve og fem Rigbankdaler i Sedler fri og frelst for hver Mands Tiltale. Den paa Gaard og Ejendom hvilende Hæftelse til Rigsbanken paatager Kjøberen sig at tilsvare og forrente uden Afgang i Kjøbesummen, ligesom han og paaligger at udrede og betale alle Ejendommens gaaende Skatter og Samme paaliggende Byrder til Skoler og Fattige.

Til Forsikring herpaa har jeg med Laugværge i Overværelse af undertegnede tvende Testes egenhændigen underskrevet og forseglet dette Skjøde.

Sødal den 24. September 1824

Ane Elisabeth Tolstrup
m.f.P.

Til Vitterlighed.
F. v Bülow - F. Stockholm

Som Laugværge
J. Jespersen

At ingen Skriftlig Kjøbekontrakt eller noget andet Document dette Skjøde
betræffende har været oprettet, bevidnes under Eds Tilbud

Datum Ut supra

Ane Elisabeth Tolstrup - Peder Jensen
m.f.P. m.f.P.

Familien Bust ca 1950 Bagerst fra venstre Kristian, Ingrid, Aksel, Sigvald, Forrest: Olga, Dagmar, Helga, Herman og Agda

Anders Peder og Maren Christensen, Kirkelund, med nogle af børnebørnene, ca 1924.